

شکاف لب و کام

شاید چهره آشنای کودکانی را به خاطر بیاورید که روی لبشان ، آثار بخیه بر جای مانده از یک جراحی ، شما را به یاد واژه لب شکری می اندازد.

درز لب در هفته ۵ یا ۶ پس از لقاح و درز ناحیه کام در هفته ۱۰ جنینی بسته می شود. اختلال در بسته شدن این درزها در این زمان ، به شکاف های لب و کام منجر می شود.

شکاف ها می توانند بصورت شکاف لب - شکاف کام و یا با هم باشند. شکاف لب می تواند یک طرفه یا دو طرفه باشد.

علل

ژنتیکی : داشتن والدین یا خویشاوندان با این نقیصه و یا سن بالای مادر
محیطی : اعتیاد به سیگار ، مصرف مشروبات الکلی ، کمبود ویتامین A و اسید فولیک ، دیابت مادر و تغذیه نامناسب مادر ، مصرف بعضی از داروها در زمان حاملگی ، استرس و مشکلات عصبی مادر در زمان حاملگی .

این بیماری در سونوگرافی های قبل از تولد قابل تشخیص می باشد.

عوارض

مشکلات تغذیه ای به دلیل ورود شیر به حفره بینی و مجاری

مشکلات تنفسی در هنگام تغذیه

مشکلات شنوایی و عفونتهای گوش میانی

اختلالات گفتاری به دلیل شکاف باز بین بینی و دهان این کودکان در اداء کلمات دچار مشکل بوده و حروف بصورت تو دماغی و نامفهوم بیان می گردد.

ناهنجاری های دندانی و فکی

مشکلات روحی و روانی

اختلال در فرم ظاهری و عملکرد بینی

اختلال در رشد فک در آینده

بعضی از این کودکان همزمان مبتلا به بیماری های مادرزادی قلب هستند که بایستی بررسی شوند.

تولد این نوزدان پدر و مادر را دچار مشکل روحی ، احساس گناه و نگرانی از وضعیت آینده کودک می کند.

این کودکان به دلیل بد شکلی ظاهری و گاهی اشکال در گفتار ، دچار عدم اعتماد به نفس و مشکلات روحی می گردند.

درمان

عموماً درمان اولیه و اصلی در این ناهنجاری مادرزادی

جراحی می باشد. ممکن است از یک جراحی ساده بستن شکاف لب تا چندین عمل پیچیده و تکمیلی بستن کام ادامه یابد. درمانهای ثانویه مانند برطرف کردن مشکلات گفتاری ، عفونتهای گوش ، مشکلات دندانی و روانی فرد توسط یک تیم متشکل از جراح کودکان ، متخصص گوش و حلق و بینی ، دندانپزشک و ارتودنسیست ، گفتار درمانی ، روانپزشک و پرستار انجام می پذیرد.

درمان

تغذیه شیرخوار باید در حالت نشسته/ نیمه نشسته و با سر پستانک های خاص این نوزادان انجام شود. در مواردی می توان از سرنگ دارای پوار (بجای پیستون) برای تغذیه استفاده کرد.

تشویق به آروغ زدن پس از خوردن شیر برای تسهیل هضم غذا و خروج هوای بلعیده شده هنگام شیرخوردن

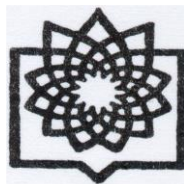
نوشاندن آب پس از هر وعده خوردن شیر جهت تمیز شدن دهان و شکاف کام و جلوگیری از عفونتهای ثانویه

افزایش تعداد دفعات تغذیه و کاهش مقدار شیر در هر نوبت

شیرخوار به خوابیدن به پشت و پهلو عادت داده شود.

انجام شده (استفاده از قاشق منع می شود)

به هیچ عنوان هیچ وسیله ای مانند درجه حرارت ،

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

مرکز پزشکی آموزشی درمانی ۱۵ خرداد

شکاف

لب و کام

واحد آموزش دفتر پرستاری

والدین عزیز

کودکان مبتلا به شکاف لب و کام ، نیاز به پیگیری و حمایت مداوم دارند. برخی از آنها به چند مرحله جراحی نیاز خواهند داشت. به دلیل خطر زیاد عفونت گوش ، آزمایشات شنوایی بزور مکرر انجام می شود. جلوگیری و درمان فوری عفونت های تنفسی اهمیت زیادی دارد. خدمات گفتار درمانی مداوم و پیگیری برای دستیابی به تکلم صحیح ضروری است. متعاقب جراحی ، والدین عزیز می توانند کودک خود را در جهت استفاده از لغات ساده ، جویدن و بلع مکرر سوق دهد.

شماره تماس در صورت بروز هرگونه مشکل :

۸۸۹۴۳۴۳۴

داخلی ۴۶۶

قاشق ، نی و ... وارد دهان کودک نشود.

مهیار کردن حرکات کودک

عدم استفاده از غذاهای سفت تا زمان دستور جراح

مراقبت های بعد از عمل شکاف لب

حمایت و حفاظت از ناحیه عمل

مهیار کردن حرکات کودک

استفاده از مایعات صاف شده

تغذیه با استفاده از سرنگ و تمیز کردن خط بخیه با

پنبه آغشته به سرم شستشو بعد از تغذیه

استفاده از پماد آنتی بیوتیک در خط بخیه در صورت

تجویز

قرار دادن کودک در وضعیت نیمه نشسته

مراقبت های بعد از عمل شکاف کام

در اینجا کودک برعکس شکاف لب ، روی شکم قرار

داده می شود.

شروع تغذیه با سرنگ یا فنجان به محض هوشیاری تا

چند روز بعد از عمل بسته به شدت بیماری و جراحی